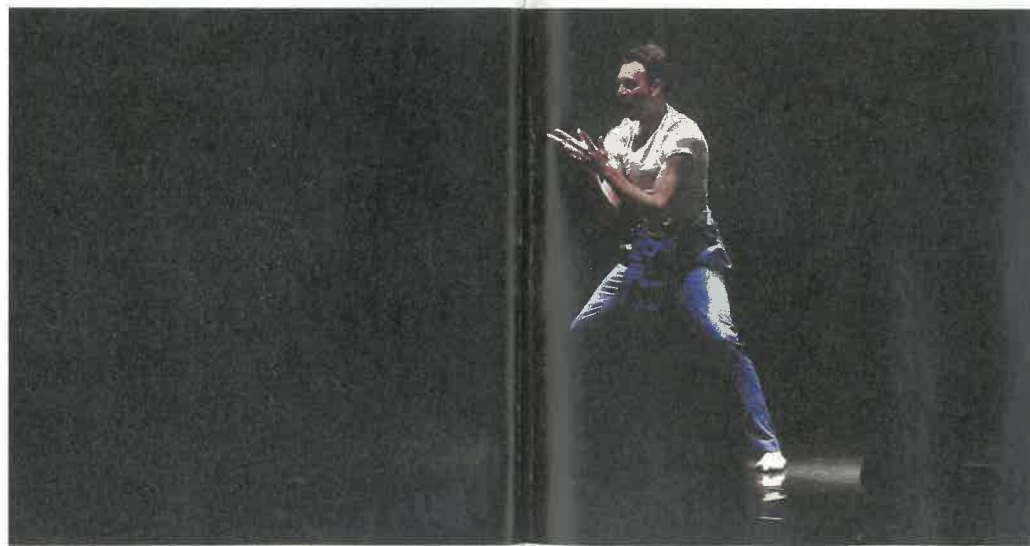

Telo je predstava

Fotografije: Nemanja Maraš

Utisci nakon prvog Festivala Sola – koreografije i performansa u Srbiji

“**D**ok rejavam, o čemu razmišljam? Apsolutno sam ogoljen, ovo je jedan od mojih najosjetljivijih trenutaka na sceni jer pričam nešto posve osobno. Tokom izvođenja predstave sve izlazi vani, sva moja ludost, sve moje gluposti, jedan dobar dio života, sve je unutra, kao nekakva eksplozija mene u kojoj nema laganja. Predstava je rađena iz improvizacije, naravno, sad je fiksna kroz ponavljanja, ali se nije gradila kao koreografija. Komadići malih priča sklapaju se u celinu. Moj dugoročni cilj je da pra-

tim sebe kroz godine, zanima me što će se događati u pedesetima, šezdesetima, dao Bog i sedamdesetima...”

Ognjen Vučinić, čije su ovo reči, zatvorio je prvi Međunarodni festival Sola – koreografija i performans, koji je nedavno održan u Beogradu. Namera pokretača i organizatora ovog festivala, Instituta za umetničku igru, jeste da predstavi umetničke forme svojstvene 21. veku, koje se naslanjaju na istoriju plesa i vizuelne umetnosti, ali su izrasle u nove forme koje odlično korespondiraju sa savremenom publikom i vremenom u kome živimo.

Zar nam je potreban još jedan – očekivano je pitanje s obzirom na brojnost ovdašnjih festivala. Sudeći po izuzetnoj zainteresovanosti za sva četiri programa oba festivalska dana, odgovor je pozitivan. Smatra se da je poslednjih godina solo ples među najprisutnijim modernim formama na svetskoj umetničkoj sceni, a da ga je popularnim učinila mogućnost izvođenja forme koja iskazuje ličnu i umetničku ekspresiju i pobunu, pogotovo što telo, kao pojedinačni glas i solo instrument, ima kapacitet da kreira vidljiv i glasan gest često sa većim efektom nego grupni rad.

Higin, Tamara, Marina, Ognjen

Festival Sola otvorio je poljski koreograf i umetnik Higin Delimat, koji živi i stvara u Beču, komadom *Pejzaž pre katastrofe*, u Muzeju savremene umetnosti. Njegovo sagledavanje neminovnog uništavanja i propadanja sa kratkim trenucima tišine i mira pred konačan kraj, ispreplitano je dijalozima tela, uma i okruženja. Komad je povlačio paralele između univerzalnih mitova o Atlasu i Sizifu, i savremenog čoveka. Dubinu tišine i olovnu težinu vazduha upotpunio je muzikom poljskog kompozitora Henrika Goreckog, a publika je prisustvovala kraju sveta i neminovnosti koju on predstavlja.

Tamara Gvozdenović, naša umetnica koja živi i stvara u Francuskoj, prikazala je kratak i izuzetno emotivno i intelektualno potentan komad *Tombes*, koji kombinacijom plesa i pozorišta predstavlja refleksiju i spoznaju sopstvene veličine pojedinca i pada koji sledi. Asocijacijama na Danteov *Pakao*, Gvozdenovićeve je dočarala sijaset likova, ličnosti i sopstvenih paklova. Transformacije igrača od agresije, tuge, bola, teskobe i sreće bile su izuzetno upečatljive i uverljive da je na momente podsećala na scene iz filma *Egzorcist*.

Drugi dan festivala počeo je u prostorijama Galerije “Podrum” Kulturnog centra Beograda. Doktorski umetnički rad glumice Marine Bukvički, performans *Ja – lutka* predstavio je svojevrsan omaž Milevi Marić Ajnštajn, baveći se životom naučnice iz neuobičajene vizure. Rad se sastoji iz dva dela, filma i performansa, koji se sinhrono odigravaju i ostvaruju kroz višemedijsku komunikaciju performerke sa auditorijumom (audio, video, film i performans). Bila je to priča o ljubavi i izdaji, o tome šta smo sve u stanju da žrtvujemo da bismo bili prihvaćeni i koja postavlja pitanje “Koliko košta ljubav?”

Festival je zatvorio komad *Rejv(On)* u izvođenju Ognjena Vučinića iz Zagreba (koreografija Aleksandre Mišić i Ognjena Vučinića), na sceni “Raša Plaović” Narodnog pozorišta. Njegova analiza rejv kulture pružila je uvid u lični svet uspomena, ali i u njegovo nastojanje da postane deo zajednice stvarajući vezu sa plemenom kroz ples i telesnost. Struktura i koncept komada inspirisani su Džozefom Bojsom, a pitanja koja je Ognjen Vučinić postavljao svojim telom čak su i kod najapatičnijeg gledaoca izmamila želju za aktivnim političkim angažovanjem. Njegov kostim je bio hibrid uštogljenog muškog odela i radničkog plavog kombinezona, a providni tron vlasti napravljen je od klirita, Ognjenovog histeričnog smeha i besomučnih količina dima. Bio je to maestralni performans.

V. T.

u regionu i kod nas, nije bilo jednostavno doći do originalnog. Ispostavilo se da je festival sola najpogodniji, da je već sam po sebi dovoljno i rečit i određen”, kaže profesor Aleksandar Ilić.

U vreme ograničene komunikacije zbog kovida, ovakav format je predstavljao najlakšu organizaciju festivala. Sami su selektovali učesnike, vodeći pre svega računa o kvalitetu i aktuelnosti solo predstave. Važno im je bilo da festival izmeste iz tradicionalnog pozorišnog u neke druge umetničke prostore gde bi igra i performans komunicirali na dru-

gačijem nivou. Aleksandar Ilić kaže da “solo kao forma podrazumeva i potpunu koncentraciju posmatrača – možete ga gledati kao sliku, ali ga istovremeno ne ograničava i ne sputava pa ga može posmatrati i iz više uglova u odnosu na prostor izvođenja. Solo kao forma ostavlja snažan utisak jer komunicira jedan na jedan, umetnik je ogoljen, a publika postaje deo izvođačkog dela. Lično, vrlo sam oduševljen formom sola, a posebno što je ovo njegovo prvo predstavljanje u Beogradu”.

SONJA ĆIRIĆ